

8.12.2010

Eduskunnan Sivistysvaliokunta

Asia: E 98/2010 vp

Suomen Akatemian kommentit lippulaivahanke Innovaatiunionista

Innovaatiunioni -tiedonannossa on korostettu oikein tieteellisen tutkimuksen merkitystä innovaatioiden kannalta sekä tutkimuksen, sen hyödyntämisen ja elinkeinoelämän välisten yhteyksien tiivistämisen tarvetta. Osaamisperustan vahvistaminen, eurooppalaisen tutkimusyhteistyön lisääminen, EU:n ohjelmien ja rahoituksen hallinnon yksinkertaistaminen ja tutkimuksesta syntyvien hyvien ideoiden hyödyntäminen ja saaminen markkinoille ovat keskeisiä edellytyksiä EU 2020 strategian tavoitteiden toteuttamiselle.

Tietoon ja osaamiseen perustuvan yhteiskuntakehityksen toteutuminen vaatii nykyistä suurempaa panostamista t&k toimintaan. Sekä EU:n että jäsenmaiden rahoituksen aiempaa voimakkaampi suuntaaminen t&k&i –toimiin on tarpeen, jotta voidaan rakentaa parempi tiedon tuotanto, kestävä kehityksen edellytykset ja luoda parempia työpaikkoja. Innovaatiunioni – tiedonannossa pitäisi vielä voimakkaammin korostaa t&k–investointien lisäämisen tärkeyttä.

Tieteellisestä tutkimuksesta syntyvä uusi tieto ja siihen perustuva korkeatasoinen osaaminen on innovaatiotoiminnan lähtökohta. Tieteellisen tutkimuksen perustavaa laatua olevaa merkitystä tulisi korostaa näkyvämmiin. Vapaa tieteellinen tutkimus ja sen tuottama tieto on paitsi korkean osaamisen kulmakivi, myös yrityksissä ja hallituksissa tapahtuvan innovaatiotoiminnan jatkuvan uudistumisen mahdollistaja.

Innovaatiunioni –tiedonannossa asetetaan yhdeksi strategiseksi tavoitteeksi EU:n tutkimuksen puiteohjelmassa tutkijalähtöisen korkeatasoisen tieteellisen tutkimuksen asema ja rahoitus Euroopan tiedeneuvoston, ERC:n kautta. Se on mitä tärkein ja kannatettavin tavoite. Samalla kaavailaan eturivin tieteellisen tutkimuksen tulosten sovellutusten vauhdittamista ja tukitoimia, kuten aloittavien yritysten riskirahoitusta ja avoimen innovaatioympäristön muodostamista. Nämä ovat oikeaan osuneita ja kannatettavia toimia.

Tiedonannossa annetaan myös tuki suurten Euroopan laajuisten yhteisten tutkimuslaitteiden ja tutkimuksen infrastruktuurien rahoittamiselle ja rakentamiselle. Se merkitsee ns. ESFRI – tietokartan toteuttamista. EU:n osallistuminen näiden rahoitukseen on tärkeää, jotta tutkimus voi jatkossakin olla uutta luovaa, ja jotta tutkimusryhmät voivat olla jatkossakin kansainvälisesti houkuttelevia. Suomen kaltaiselle pienelle maalle pääsy näihin tutkimuskeskuksiin on erityisen tärkeää.

On kannatettavaa, että etsitään uusia erilaisia toimia tutkimus- ja innovaatiotoiminnan järjestämiseksi yhteisön, jäsenmaiden ja muiden toimijoiden kesken. Tällaiset aloitteet voivat toimia resurssien kokoajana ja yhteisen suunnan muodostajana erilaisissa eri toimijoita koskettavissa teemoissa ja aihealueissa. Innovaatiunionitiedonannossa esitetään uutta yhteistoimintamuotoa ”European Innovation Partnerships, EIP”, jonka tavoitteita Akatemia kannattaa täysin. Tiedonannossa esitetään pilottihankkeena käynnistettäväksi toimintaa ikääntymisen teeman alueella. Se on Suomen kannalta tärkeä aihepiiri, jossa Suomella on paljon osaamista.

